

BORGINGSBESLUIT

Het bestuurscollege van HOGENT besluit dat

DE BACHELOROPLEIDING IN HET VASTGOED

kwaliteitsvol onderwijs realiseert, dat zich op een internationaal en maatschappelijk relevant niveau bevindt.

Het bestuurscollege komt tot dit besluit op basis van een balansmoment uitgevoerd op 5 september 2023. Het statusrapport ter voorbereiding van dat balansmoment (interne publicatie) en het reflectieverslag over het balansmoment (interne en externe publicatie) maken integraal onderdeel uit van dit besluit.

HOGENT neemt dit besluit in toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder het artikel II.122, en op basis van haar regie voor de borging van de kwaliteit van haar opleidingen (BC/B/2017/ONDW/43520).

Het borgingsbesluit is geldig tot en met het academiejaar 2028-2029.

Gent

15 december 2023

Paul Van Cauwenberge, voorzitter

**HO
GENT**

Vastgoed.

**Balansmoment
Reflectieverslag**

**HO
GENT**

Inhoud

Inleiding.....	2
1 De HOGENT-regie	3
1.1 Algemeen.....	3
1.2 Organisatiestructuur.....	4
1.3 Het balansmoment.....	4
2 De kwaliteit van de opleiding	5
2.1 Leerresultaten	5
2.2 Programma	7
2.3 Onderwijsgevenden.....	9
2.4 Voorzieningen en studiebegeleiding.....	11
2.5 Onderwijsleeromgeving.....	13
2.6 Beoordeling.....	15
2.7 Studieloopbaan	16
2.8 Publieke informatie.....	19
BIJLAGE 1: basisgegevens over de opleiding	20
BIJLAGE 2: samenstelling balansmoment.....	21

Inleiding

HOGENT borgt binnen een zesjaarlijkse cyclus de kwaliteit van haar opleidingen, dit aan de hand van een regie.

De regie is, op vraag van het bestuur, gericht op het realiseren en borgen van excellent onderwijs door de opleidingen. Om het doel van de regie na te streven werd een organisatiestructuur uitgetekend, bestaande uit overlegplatformen, beleidsinstrumenten, opleidingsspecifieke instrumenten en kwaliteitszorginstrumenten.

Voorliggend reflectieverslag vormt de uitkomst van het balansmoment binnen de regie, wat een dialoog is tussen de opleiding, het departementshoofd en een delegatie van het management van HOGENT over de kwaliteit van de opleiding. Het balansmoment vindt plaats op de overgang van de ene zesjaarlijkse kwaliteitscyclus naar de andere aan de hand van een statusrapport, geschreven door de dienst Kwaliteitsborging in samenwerking met VLUHR KZ.

Het reflectieverslag is opgebouwd volgens de kwaliteitskenmerken van een opleiding, zoals opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs (artikel II.170/1) en het NVAO-beoordelingskader voor de instellingsreview (juli 2018).

Het reflectieverslag stelt per kwaliteitskenmerk de kwaliteitswaarborgen vast, geeft de afspraken van het balansmoment weer en omvat de adviezen van de balanscommissie. De afspraken en adviezen worden door de opleiding en het departement opgevolgd via het jaaractieplan van de opleiding en het convenant van het departement, dat periodiek met het bestuur wordt besproken.

Bij het reflectieverslag hoort een borgingsbesluit, waarbij het bestuur een uitspraak doet over de kwaliteit van de opleiding.

Paul Van Cauwenberge
Voorzitter

Koen Goethals
Algemeen directeur

1 De HOGENT-regie

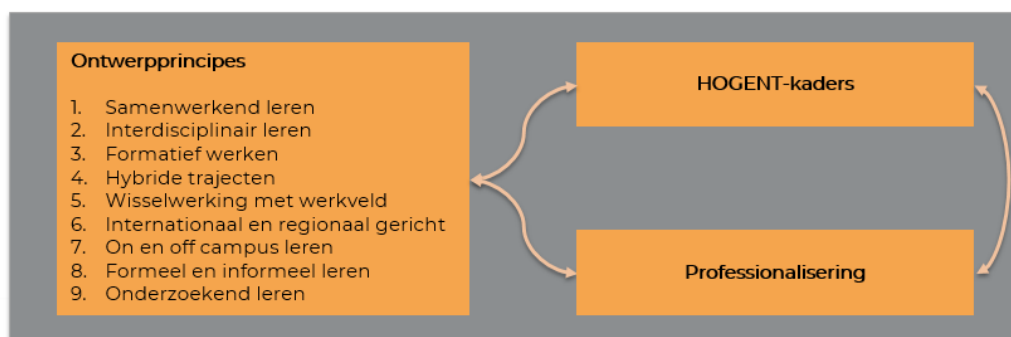
1.1 Algemeen

De HOGENT-regie voor de borging van de onderwijskwaliteit van de opleidingen is geënt op de strategische positionering van HOGENT, werkt aan de hand van een opdracht gesteld door een opdrachtgever en aangenomen door een opdrachtnemer.

Binnen de HOGENT-regie is het bestuur de opdrachtgever en zijn de departementen en de School of Arts, via hun opleidingen, evenals de centrale administratie, de opdrachtnemers.

Het voorwerp van de opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie binnen de HOGENT-regie is het realiseren en borgen van excellent onderwijs. In de visie op onderwijs wordt het begrip excellent onderwijs geëxpliciteerd.

Het onderwijs aan HOGENT is...

De resultaten, die worden gemonitord en geëvalueerd, worden zichtbaar gesteld via een business intelligence en een digitaal portfolio van de opleidingen, die toegankelijk zijn voor geheel HOGENT. De evaluatie binnen de HOGENT-regie is in handen van het bestuur van HOGENT.

Het fundament van de HOGENT-regie is de PDCA-cyclus (plan – do – check – act) op opleidingsniveau, waardoor de regie zorgt voor proactiviteit, planmatig beslissen en het continu verbeteren van de opleidingskwaliteit.

De HOGENT-regie is in lijn met de European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) en de decretale kwaliteitskenmerken van een opleiding.

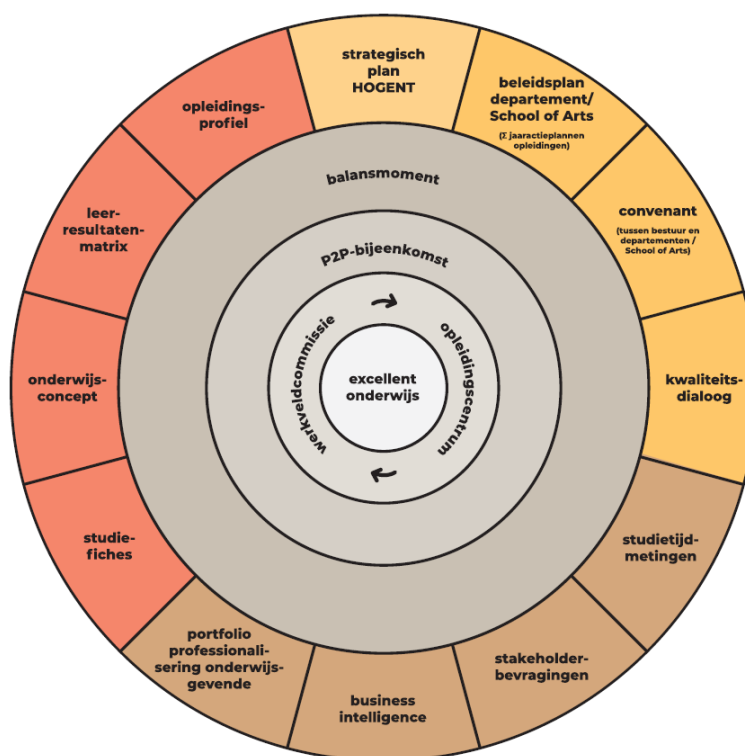
1.2 Organisatiestructuur

Om het doel van de HOGENT-regie - het realiseren en borgen van excellent onderwijs - na te streven is een organisatiestructuur uitgetekend, steunend op:

- het onderwijsproces, zijnde de ontwikkeling en voortgang van het onderwijs, zoals vormgegeven door de opleidingen;
- een actieve betrokkenheid van:
 - interne en externe stakeholders;
 - onafhankelijke externe *peers* en experts;
- de ondersteuning van het onderwijsproces door de centrale administratie.

De organisatiestructuur van de HOGENT-regie ziet er als volgt uit:

Onderwijsbeleid: realiseren en borgen van excellent onderwijs.

1.3 Het balansmoment

Het balansmoment is een dialoog tussen de opleiding, het departementshoofd en een delegatie van het management van HOGENT over de kwaliteitsaspecten van de opleiding en vindt plaats op de overgang van de ene zesjaarlijkse kwaliteitscyclus naar de andere. Tijdens dit balansmoment wordt aan de hand van de ESG en de kwaliteitskenmerken teruggeblikt op de behaalde resultaten, verbeteringsgericht gereflecteerd, aan ideeënvorming gedaan en vooruitgeblikt op de concrete toekomstplannen van de opleiding en van HOGENT met betrekking tot de opleiding.

2 De kwaliteit van de opleiding

2.1 Leerresultaten

De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de vertaling van de domeinspecifieke leerresultaten in opleidingsspecifieke leerresultaten en de afstemming van die leerresultaten op de onderwijsvisie van HOGENT;
- de aansluiting van de opleidingsspecifieke leerresultaten op de actuele eisen van het beroepenveld;
- de doorvertaling van de opleidingsspecifieke leerresultaten in doelstellingen op het niveau van de opleidingsonderdelen;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie die plaatsvond op 6 en 7 mei 2015 en geformuleerd in het rapport van februari 2016.

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De leerresultaten en doelstellingen van de professionele bachelor in het vastgoed zijn afgestemd op de domeinspecifieke leerresultaten en voldoen bijgevolg aan de eisen m.b.t. het niveau 6 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur.
- De set van leerresultaten en doelstellingen zijn een doorvertaling van een vernieuwd opleidingsprofiel dat tot stand kwam na een grondige curriculumontwikkeling met inbreng van studenten, onderwijsgevenden en werkveld.
- De curriculumontwikkeling komt tegemoet aan de vraag van het werkveld om een stevige theoretische basis te combineren met verdiepende specialisatie. De studenten worden opgeleid tot het basisprofiel bemiddelaar/klassiek landmeter in de semesters 1 tot en met 4, volgen een gestuurde stage in semester 5 en kiezen in semester 6 een verbredend en verdiepend uitstroomprofiel. De keuze om eerst basis en vervolgens verbredend en verdiepend op te leiden is specifiek voor de opleiding in het vastgoed van HOGENT.
- Het vernieuwde profiel en de leerresultaten van de opleiding leggen een sterke focus op competentieontwikkeling, professionele basisskills en levenslang leren dat de opleiding o.a. waarmaakt middels de leerlijn LevenlangLeren&Ontwikkelen (LLL&O). Deze leerlijn is transversaal ingebed in de totaliteit van het opleidingsprogramma en wordt waargemaakt door een duidelijke keuze voor *portfoliobased learning en evaluation*. Deze keuze voor een portfolio wordt erg gewaardeerd door het werkveld, dat ook werkt met een portfolio om permanente bijscholing te stimuleren en op te volgen.
- De leerresultaten, doelstellingen en leerresultaatlijnen zijn vormgegeven in een eerder rudimentaire TOPTOC die de opleiding helpt om het overzicht op het geheel van het programma te bewaken.
- Behalve het diploma kunnen de studenten afhankelijk van het gekozen uitstroomprofiel bijkomende attesten behalen die een meerwaarde bieden voor het werkveld en de tewerkstellingskansen vergroten.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- De opleiding gaat de eerder rudimentaire TOPTOC verder ontwikkelen tot een volwaardig ondersteunend instrument om –bovenop de reeds gehanteerde tools– de samenhang van het programma mee te bewaken.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden geen **aanbevelingen** geformuleerd.

2.2 Programma

Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de toepassing van de HOGENT-procedure voor curriculumontwikkeling (PROC/AD/OND/010);
- implementatie van het taalbeleid van HOGENT (BC/B/2019/ONDW/83812);
- de vertaling van het onderwijsconcept en het opleidingsprofiel in het programma;
- de betrokkenheid van de studenten van de opleiding en de werkveldcommissie bij het vormgeven van het programma;
- de studeerbaarheid van het programma;
- de internationale dimensie van het programma;
- de verankering van de bachelorproef en de stage in het programma;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie die plaatsvond op 6 en 7 mei 2015 en geformuleerd in het rapport van februari 2016.

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- Het programma van de opleiding is het resultaat van een grondig en degelijk gelopen procedure voor curriculumontwikkeling (PROC/AD/OND/010) die vertrok van een analyse van het toenmalige programma enerzijds en van de actuele noden van het werkveld anderzijds. De opleiding betrok verschillende stakeholders en verzamelde input en data vanuit diverse bronnen (onder andere studietijdmetingen, feedback van studenten via overlegorganen en focusgroepen en uitgebreide resonanties met een brede vertegenwoordiging uit het vastgoed- en landmeetwerkveld). Zo is de opleiding gekomen tot een solide en futureproof opleidingsprogramma dat enkel nog bijstellingen vraagt op het niveau van studiefiches en studiewijzers.
- In lijn met het opleidingsprofiel zet het programma in op een snelle kennismaking met beroepsspecifieke inhoud. Er is gekozen voor een semester 1 als Toolbox waar onmiddellijk vanuit een laagdrempelige insteek alle leerlijnen inhoudelijk worden opgestart. Dit laat toe dat studenten enerzijds snel inzicht krijgen in de specificiteit van de gekozen opleiding om zo indien gewenst na semester 1 te kunnen heroriënteren en anderzijds snel voldoende basiskennis verwerven om de opleiding succesvol te kunnen doorlopen.
- Naast de inhoudelijke focus in het programma, legt de opleiding –eveneens in lijn met het opleidingsprofiel en als doorvertaling van het onderwijsconcept– een bijzondere nadruk op het aanleren/aanscherpen van de professionele basisskills waarvoor geïntegreerde trajecten werden opgezet, met het oog op het afleveren van deskundige *young professionals* die bovenop de inhoudelijke kennis ook over de juiste professionele basisattitude beschikken.
- De stage en de eraan gekoppelde praktijkstudie zijn ingebed in semester 5 en vormen voor de studenten een vervolmaking van het basisprofiel. In de stage ligt de focus op vaardigheden en attitudes, aangestuurd door de stagementor en het team van stagebegeleiders. De praktijkstudie beoogt de check van beroepstechnische kennis en skills. De inbedding in semester 5 en het concept van de stage en de praktijkstudie met grote aandacht voor *portfoliobased* leren en evalueren zijn

doordacht en laten toe dat de studenten de beoogde leerresultaten en doelstellingen in het basisprofiel bereiken en aantonen.

- In de uitstroomprofielen in semester 6 verdiepen de studenten zich middels geïntegreerde opleidingsonderdelen en een aandeel werkplekleren op een diepgaande manier in het werkveld. De werkplekken waarmee de opleiding samenwerkt worden gescreend en geëvalueerd op kwaliteit.
- De opleiding zal de uitstroomprofielen ook als een 7de en/of 8ste semester onder de vorm van een *microcredential* aanbieden. Dit aanbod komt tegemoet aan de verwachtingen van de studenten die aangeven dat ze na het vervolmaken van de opleiding nog een bijkomende verbreding of specialisatie willen volgen. Die aanpak komt tevens tegemoet aan de vraag van het werkveld om maximaal in te zetten op die beroepsprofielen die minder gekozen worden maar die het werkveld meer nodig heeft.
- De opleiding faciliteert mogelijkheden tot navorming binnen de sector en scherpt bij haar afgestudeerden de attitude tot levenslang leren aan.
- De studeerbaarheid van het programma wordt opgevolgd middels studietijdmetingen en jaarlijkse focusgroepsgesprekken in alle modeltrajecten en met de studenten in afstandsonderwijs. De resultaten ervan werden meegenomen in de curriculumontwikkeling en in de permanente monitoring van het programma.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- De opleiding zal het vernieuwde programma evalueren en bijsturen waar nodig, in het bijzonder in het traject voor het aanleren/aanscherpen van de professionele basisskills aangezien de opleiding vaststelt dat sommige studenten te lang zoekende zijn naar de juiste manier van omgaan met het eigenaarschap over hun leertraject (vnl. de hun toegewezen autonomie en verantwoordelijkheid in semester 6).
- De opleiding zal de realisatie van het vernieuwde curriculum en eventuele toekomstige bijsturingen aftoetsen met het werkveld middels de structurele organisatie van de werkveldcommissie.
- Het aandeel mobiele diploma's in de opleiding ligt onder de HOGENT-benchmark.
 - ✓ De opleiding zal verder inzetten op de actieve promotie van een buitenlandse ervaring door een stage of studie.
 - ✓ De opleiding gaat na hoe de reeds aanwezige internationale activiteiten in het programma sterker kunnen doorwegen in het portfolio en hoe de daaraan gekoppelde studiepunten kunnen worden geregistreerd met het oog op het uitreiken van mobiele diploma's.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **aanbeveling** geformuleerd.

- Doorheen het programma schenkt de opleiding op een grondige wijze aandacht aan duurzaamheid in verschillende dimensies (bv. bouwkundig, ruimtelijk gebruik, sociale dimensie). De balanscommissie beveelt aan dat de opleiding haar visie op duurzaamheid verder expliciteert en sterker in de verf zet, wat zal toelaten om bijkomende externe partnerschappen aan te gaan (bv. met de bachelor-na-bacheloropleiding in de landschapsontwikkeling of in het kader van het U!REKA SHIFT project van de European Universities omtrent duurzame steden).

2.3 Onderwijsgevenden

De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de kwantiteit van de onderwijsgevenden;
- de kwaliteit van de onderwijsgevenden;
- de werving van de onderwijsgevenden;
- de tewerkstelling van de onderwijsgevenden in het werkveld;
- de professionalisering van de onderwijsgevenden;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie die plaatsvond op 6 en 7 mei 2015 en geformuleerd in het rapport van februari 2016.

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De opleiding heeft –ondanks een beduidend hoger dan gemiddelde student/staf-verhouding– voldoende gekwalificeerd personeel om het onderwijs te verzorgen en investeert bovendien in de uitvoering van coördinerende taken.
- De opleiding hanteert duidelijke aansturinglijnen. De opleiding wordt aangestuurd door het kernteam en bij uitbreiding door het opleidingsbureau. De dagelijkse aansturing gebeurt door het opleidingshoofd en de curriculumcoördinatoren, die worden ondersteund door de onderwijsontwikkelaar. Voor beide afstudeerrichtingen bestaan afzonderlijke curriculumcommissies en voor bepaalde onderwerpen die de twee afstudeerrichtingen aanbelangen wordt een gemeenschappelijke curriculumcommissie georganiseerd.
- De opleiding werkt, o.a. middels een MS Teams omgeving die openstaat voor alle betrokken onderwijsgevenden, aan een open cultuur van informatiebeheer en -verstrekking.
- Het team onderwijsgevenden is sterk ingebed in het werkveld. Een aanzienlijk deel van de onderwijsgevenden is nog actief in het werkveld. Verschillende onderwijsgevenden hebben hierdoor evenwel kleine opdrachten. Dit brengt uitdagingen met zich mee (bv. op het vlak van overleg en betrokkenheid) die de opleiding ondervangt door hen op andere dan de klassieke overlegmomenten te betrekken.
- De onderwijsgevenden van de opleiding innoveren op diverse domeinen, bijvoorbeeld door hun verbondenheid aan het onderzoekscentrum DRUM (Duurzaam Ruimtegebruik en Mobiliteit) of door het gevoerde onderzoek rond waardebeoordeling. Dit onderzoek versterkt de nexus met het onderwijs.
- De opleiding investeert in de vakinhoudelijke en onderwijskundige professionalisering van de onderwijsgevenden. De opleiding creëert budgettaire ruimte die toelaat dat de onderwijsgevenden langere en duurdere opleidingen volgen. De onderwijskundige professionalisering wordt veelal uitgevoerd op basis van de noden die vanuit het kernteam, focusgroepen met studenten of individuele lectoren gesignaleerd worden. Er wordt ingezet op collectieve teamdagen en workshops en individuele coaching/bijscholingen.
- De opleiding heeft een structurele samenwerking opgezet met het educatief graduaat in het secundair onderwijs met de vraag om het opleidingscentrum te ondersteunen in het verbeteren van de kwaliteit van evaluatie en examineren. Er zal vanuit de

externe expertise ook ondersteuning worden geboden bij het versterken van het *portfoliobased* evalueren.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- De inhoudelijke ontwikkelingen in de opleiding, onder meer door het geleverde onderzoek van een aantal onderwijsgevenden, lopen vooruit op de ontwikkelingen in het werkveld waardoor de opleiding een voortrekker is (bv. in de professionalisering van de beroepsverenigingen). De opleiding zal de voortrekkersrol uitspelen, zichzelf veder op de kaart zetten als een expertisecentrum en de voortrekkersrol valoriseren via dienstverlening.
- In meerdere opleidingsonderdelen zijn gastsprekers actief. De opleiding zal de aanwezige expertise van de gastsprekers inventariseren met het oog op het maximaliseren van hun inzet.
- De opleiding zal bijkomend aandacht schenken aan de onderwijskundige professionalisering van de onderwijsgevenden uit het werkveld.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden geen **aanbevelingen** geformuleerd.

2.4 Voorzieningen en studiebegeleiding

De opleiding biedt studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- het onthaal van de studenten;
- de materiële voorzieningen om het programma te realiseren;
- de studiebegeleiding;
- de trajectbegeleiding;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie die plaatsvond op 6 en 7 mei 2015 en geformuleerd in het rapport van februari 2016.

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De opleiding heeft een duidelijke website en een ruim aanbod om studenten te ontvangen.
- Het begeleidingsaanbod is goed uitgebouwd en gekend door de studenten. Doorheen de opleiding kunnen de studenten op een laagdrempelige wijze terecht bij de twee studietrajectbegeleiders. Waar nodig wordt doorverwezen naar het team studentenbegeleiding+ voor individuele begeleiding. De studietrajectbegeleiders onderhouden een intensief contact met de onderwijsgevendenden.
- De opleiding hanteert een efficiënt uitgebouwd systeem voor begeleiding en opvolging tijdens de stage en het werkplekleren waarbij er wordt ingezet op duidelijke toelichting vooraf, opvolging door onderwijsgevendenden en begeleiding door het werkveld. De begeleiding en opvolging is afgestemd op het onderwijsconcept en op de ambities rond het opleiden tot *young professionals*. Dit houdt in dat de begeleiding in het leertraject stelselmatig afneemt en dat de studenten zelf in staat moeten zijn om hun professionele skills als young professional in het werkplekleren in semester 6 vorm te geven. Hiertoe is zowel voor de stage als voor het werkplekleren een digitaal interactief driepartijen systeem ontwikkeld (trialoog) waarbij studenten en werkplek in een wekelijks logboek middels een kleurcode aangeven hoe de samenwerking en de ontwikkeling verloopt. Deze tool voedt de monitoring door de stagebegeleider van de opleiding. Op vraag van de studenten investeert de opleiding bijkomend in een extra tussentijds bezoek van de stagebegeleider op de stageplaats op het moment van de eerste uitvoerige tussentijdse evaluatie.
- De opleiding investeert middels een meerjareninvesteringsplan verder in de uitbouw van de apparatuur voor de afstudeerrichting landmeten.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- De opleiding heeft zelf al verschillende initiatieven genomen om te komen tot een fysieke leeromgeving die meer is aangepast aan projectonderwijs. Echter bleef dit alles slechts met beperkt resultaat daar het opleidingscentrum hierover geen beslissingsbevoegdheid heeft. Daarom lijst de opleiding de materiële en infrastructurele noden (met inbegrip van het TOPO-lokaal) op zodat deze binnen het departement Omgeving en in samenspraak met de directie Infrastructuur en Facilitair Beheer van HOGENT kunnen worden opgevolgd.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **aanbeveling** geformuleerd.

- De opleiding heeft recent sterk ingezet op de rekrutering van studenten om te participeren in verschillende raden. De balanscommissie beveelt de opleiding aan om die succesvolle aanpak structureel in te bedden in haar werking.

2.5 Onderwijsleeromgeving

De onderwijs-leeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de authenticiteit van de leeromgeving;
- het evenwicht tussen theorie en praktijk;
- de werkvormen: het evenwicht tussen hoorcolleges en activerende werkvormen;
- de leermaterialen;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie die plaatsvond op 6 en 7 mei 2015 en geformuleerd in het rapport van februari 2016.

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De onderwijsleeromgeving en het programma zijn vormgegeven op basis van het onderwijsconcept van de opleiding dat een aantal weloverwogen principes omvat. De principes zijn veelal opgestart vanuit de idee van *trial and error* maar –onder meer met de inbreng van externe coaches– en intussen uitgegroeid tot een generieke aanpak en duidelijke visie op onderwijs.
- De studenten komen middels het *portfoliobased* leren en evalueren en de leerlijn LevenlangLeren&Ontwikkelen terecht in een doordacht traject dat uitgaat van het aanleren/aanscherpen van de professionele basisskills en een groeiende autonomie tot *young professional*.
- Binnen de leeromgeving creëert de opleiding een maximaal aanbod voor de student en van de student wordt verwacht dat hij gradueel eigenaarschap opneemt van de eigen vorming. De onderwijsgevendenden en studenten waarderen deze insteek.
- De opleiding zet in op teamteaching, overleg in het opleidingslokaal en externe coaching waardoor het vierogenprincipe op velerlei vlakken in het onderwijs is ingebed wat de kwaliteit van het leermateriaal ten goede komt.
- De opleiding put uit de ervaringen van het opzetten van afstandsonderwijs om het reguliere dagonderwijs te versterken op het vlak van online leren. Zo heeft de opleiding de keuze gemaakt alle leermateriaal enkel nog aan te bieden in het format van leerpaden. De opleiding hanteert daarbij ook een logische en herkenbare structuur binnen het digitaal leerplatform. De gebruikte leermaterialen staan beschreven in de studiefiches. De opleiding maakt voor alle opleidingsonderdelen uitgebreide studiewijzers op.
- Lesgevers geven hun lesmateriaal uit in boekvorm die ook worden gebruikt door het werkveld.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden onderstaande **afspraken** geformuleerd.

- De opleiding zal het afstandsonderwijs verder ontwikkelen door:
 - ✓ de mogelijkheden te onderzoeken om een traject afstandsonderwijs voor de afstudeerrichting landmeten uit te bouwen;
 - ✓ het traject afstandsonderwijs, binnen het huidige EVC- en EVK-beleid, meer op maat van de student aan te bieden;
 - ✓ in het verlengde van *portfoliobased learning* en *evaluation*, samen met de ondersteunende diensten van HOGENT, onderzoeken hoe competenties van specifiek zij-instromers en verkorte trajecten gevaloriseerd kunnen worden.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **aanbeveling** geformuleerd.

- De balanscommissie beveelt aan dat de opleiding de mogelijkheden onderzoekt om als een neutrale partner voor de overheid en het werkveld de (via het onderzoekscentrum DRUM) verzamelde data rond waardebeoordelingen te ontsluiten via het departement zodat de waarderingsmethode door middel van vergelijkingspunten een algemene maatstaf kan worden.

2.6 Beoordeling

De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- de toepassing van het evaluatiebeleid van HOGENT (BC/B/2017/ONDW/56392);
- de afstemming van de evaluatievormen op de gehanteerde werkvormen en de beoogde leerresultaten;
- de toepassing van *peerreview* in het kader van evaluatie: opmaken van examenvragen, *rubrics*, verbeter sleutels, ...
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie die plaatsvond op 6 en 7 mei 2015 en geformuleerd in het rapport van februari 2016.

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- De opleiding heeft de principes van het evaluatiebeleid van HOGENT geïnternaliseerd en uitgewerkt in haar onderwijsconcept. De principes zijn zichtbaar in het programma en in de onderwijsleeromgeving.
- De opleiding investeert, door het aantrekken van externe expertise, in de professionalisering van de evaluatiepraktijk om de kwaliteit en de impact van de evaluatie en de evaluatiemomenten te versterken.
- De opleiding ontwikkelde een afsprakenkader rond onderwijsorganisatie en evaluatie opdat evidenties en gemaakte afspraken door alle onderwijsgevenden worden nageleefd.
- Sedert het academiejaar 2022-2023 hanteert de opleiding een vierogenprincipe door een voorafgaandelijke screening en peerreview van de evaluatie met een centrale rol voor de leerlijncoördinator.
- Om de transparantie te verhogen, communiceert de opleiding de evaluatiecriteria van de projecten in handleidingen. De opleiding werkt ook met *rubrics* wat de transparantie en algemene kwaliteit van de toetsing versterkt.
- Het werkveld is betrokken bij de evaluatie van de stage, de praktijkstudie en het werkplekleren. Deze werkwijze komt de validiteit en betrouwbaarheid van de eindbeoordeling ten goede.
- Het *portfoliobased* werken is consequent doorgetrokken naar de evaluatie: doorheen de stage is het opgebouwde portfolio geëvolueerd van een ontwikkelingsportfolio naar een showcaseportfolio dat gebruikt wordt in de eindbeoordeling van de stage onder de vorm van een sollicitatiegesprek.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden geen **afspraken** geformuleerd.

Voor dit kwaliteitskenmerk worden geen **aanbevelingen** geformuleerd.

2.7 Studieloopbaan

De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan

(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

Voor het beoordelen van dit kwaliteitskenmerk is gekeken naar:

- het instroomprofiel van de opleiding;
- de studievoortgang van de studenten;
- de uitstroom van de studenten naar het werkveld en vervolgopleidingen;
- de aanbevelingen van de visitatiecommissie die plaatsvond op 6 en 7 mei 2015 en geformuleerd in het rapport van februari 2016.

Voor dit kwaliteitskenmerk zijn onderstaande **kwaliteitswaarborgen** vastgesteld.

- In het kader van de kwaliteitsbewaking analyseert en bespreekt de opleiding de resultaten van de studentenbevragingen en de kerncijfers m.b.t. instroom, doorstroom en uitstroom van studenten. De opleiding heeft zicht op de kerncijfers en neemt indien nodig de gepaste maatregelen.
- De opleiding beschikt over een divers aanbod van instrumenten om studiekeizers te informeren.

Voor dit kwaliteitskenmerk wordt onderstaande **afpraak** geformuleerd.

- De afstudeerrichting vastgoed is gestaag groeiend en kent het grootste marktaandeel van Vlaanderen, de afstudeerrichting landmeten heeft wisselend succes maar kent toch het grootste marktaandeel van alle opleidingen die toegang geven tot het beroep (met inbegrip van de masteropleiding). Het eerste genereert druk op vlak van personeelsinzet en infrastructuur, het andere plaatst de opleiding voor uitdagingen op het vlak van naamsbekendheid.
 - ✓ De opleiding zal samen met de directie Communicatie bekijken in welke mate het communicatiebeleid meer en duidelijkere zichtbaarheid voor de afstudeerrichting landmeten kan genereren (bijvoorbeeld middels een aparte brochure of minimaal landmeten ook te vermelden op de cover van de brochure, omdat het voor potentiële studenten niet altijd duidelijk is dat landmeten onder de opleiding vastgoed valt).

Voor dit kwaliteitskenmerk worden geen **aanbevelingen** geformuleerd.

Kerncijfers m.b.t. instroom, doorstroom en uitstroom van studenten

- ✓ Instroom
 - ✓ Het aantal inschrijvingen in het academiejaar 2022-2023 bedraagt in totaal voor de opleiding 1069: 189 voor de afstudeerrichting landmeten, 880 voor de afstudeerrichting vastgoed waarvan 98 studenten de afstudeerrichting in afstandsonderwijs volgen.
 - ✓ De vooropleiding in het secundair onderwijs is in het academiejaar 2022-2023 voornamelijk technisch secundair onderwijs (56,5% voor de afstudeerrichting landmeten, 51,3% voor de afstudeerrichting vastgoed, 43,9% voor afstandsonderwijs), Slechts 1,4% van de studenten (= 1 student) in de afstudeerrichting landmeten heeft een vooropleiding beroeps secundair onderwijs. 6,4% van de studenten in de afstudeerrichting vastgoed en 9,2% in het afstandsonderwijs heeft een vooropleiding beroeps secundair onderwijs wat hoger ligt dan de HOGENT-benchmark (5,6% voor dagonderwijs, 8,2% voor afstandsonderwijs).
 - ✓ Het aandeel niet-generatiestudenten (55,1%) is voor de afstudeerrichting landmeten in 2022-2023 hoger dan het aandeel generatiestudenten. Voor de afstudeerrichting vastgoed is het aandeel generatiestudenten (58,9%) hoger dan de niet-generatiestudenten, wat in lijn ligt met de benchmark HOGENT (53,2% generatiestudenten versus 46,8% niet-generatiestudenten).

- ✓ Doorstroom
 - ✓ Het studierendement of de verhouding tussen het aantal opgenomen en verworven studiepunten: gezien over een periode van vier academiejaren lag het studierendement van de afstudeerrichting landmeten elk jaar boven het HOGENT-resultaat, lag het studierendement van de afstudeerrichting vastgoed op 1 jaar na steeds onder het HOGENT-resultaat. Het studierendement van het afstandsonderwijs ligt lager dan het dagonderwijs, wat gelijk loopt met de HOGENT-benchmark. Het studierendement van niet-generatiestudenten (instroom eerstejaars) ligt voor de afstudeerrichting vastgoed hoger dan dat van generatiestudenten, wat gelijklopend is met het resultaat van HOGENT. Voor de afstudeerrichting landmeten is het net omgekeerd. Het studierendement van de studenten met een vooropleiding algemeen secundair onderwijs ligt steeds hoger dan dat van studenten met een andere vooropleiding, gelijklopend met de HOGENT-benchmark.
 - ✓ Het studierendement van 100% ligt voor de studenten van de afstudeerrichting landmeten elk jaar hoger dan de HOGENT-benchmark, voor de afstudeerrichting vastgoed is dat elk jaar net omgekeerd. Voor afstandsonderwijs ligt het studierendement van 100% van de studenten elk jaar lager dan dat van de dagstudenten, behalve in het academiejaar 2021-2022 voor de afstudeerrichting vastgoed (40% tegenover 37,5%).
 - ✓ In het academiejaar 2021-2022 behaalde slechts 20% van de generatiestudenten in de afstudeerrichting vastgoed en 33% van de generatiestudenten in de afstudeerrichting landmeten een studierendement van 100% tegenover 30% voor de HOGENT-benchmark.

✓ Uitstroom

- ✓ Wat betreft de ongekwalificeerde uitstroom (studiestakers zonder diploma) ligt de uitval na de eerste inschrijving zowel in de afstudeerrichting landmeten als in de afstudeerrichting vastgoed voor alle academiejaren lager dan het HOGENT-resultaat (24,6% voor landmeten en 33% voor vastgoed versus 36,6% voor het academiejaar 2021-2022). Dat beeld loopt gelijk met de uitval na de tweede, derde en vierde inschrijving in de opleiding.

De uitval na de eerste en de tweede inschrijving in de afstudeerrichting landmeten is sinds 2020-2021 wel groter dan de voorgaande jaren.

- ✓ In het afstandsonderwijs is de uitval na de eerste inschrijving zowel in de afstudeerrichting vastgoed als in de benchmark HOGENT groter dan in de dagopleiding. De uitval in de afstudeerrichting vastgoed-afstandsonderwijs ligt voor alle academiejaren hoger dan het HOGENT-resultaat (66,7% tegenover 51,8% uitval na de eerste inschrijving in 2021-2022).
- ✓ De gemiddelde duur tot het behalen van het diploma bedraagt voor de studenten die als generatiestudent begonnen zijn in de afstudeerrichting vastgoed 3,59 jaar (academiejaar 2021-2022), voor de studenten die als generatiestudent begonnen zijn in de afstudeerrichting landmeten bedraagt de gemiddelde duur tot het behalen van het diploma 3,32 jaar (academiejaar 2021-2022). Dit is voor beide afstudeerrichtingen lager dan het resultaat van HOGENT (3,69 jaar in academiejaar 2021-2022). Voor de studenten afstandsonderwijs bedraagt de gemiddelde duur tot het behalen van het diploma in 2021-2022 4,93 jaar. Dit is in academiejaar 2021-2022 hoger dan de HOGENT-benchmark voor afstandsonderwijs (4,82).

2.8 Publieke informatie

Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk
(Bron: NVAO, Kwaliteitszorgstelsel Vlaanderen 2019-2025, Beoordelingskader instellingsreview)

De opleiding communiceert zowel intern als extern over haar kwaliteit.

Intern gebeurt dat via het Hnet:

<https://hogent.sharepoint.com/sites/opleidingsportfolioomgeving/SitePages/Vastgoed.aspx>

Extern gebeurt dat via de website:

<https://www.hogent.be/opleidingen/bachelors/vastgoed/>

<https://www.hogent.be/dit-is-hogent/beleid/>

BIJLAGE 1: basisgegevens over de opleiding

Graad, kwalificatie en specificatie van de graad

- ✓ Professionele bachelor in het vastgoed

Kengetallen

- ✓ <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/opleiding-in-cijfers/fiche.aspx?OPL=27902&OV=2688&s=103663>

Afstudeerrichtingen

- ✓ vastgoed
- ✓ landmeten

Vestiging(en)

- ✓ De opleiding wordt aangeboden op de vestigingsplaats Gent

Onderwijstaal

- ✓ De onderwijstaal gebruikt in de opleiding: Nederlands

Studieomvang

- ✓ Het aantal studiepunten dat aan de opleiding wordt toegekend: 180

Studiegebied

Het studiegebied waarin de opleiding wordt aangeboden: industriële wetenschappen en technologie

Titels voor houders van de graad van de opleiding

- ✓ Bachelor
- ✓ Afstudeerrichting vastgoed: Vastgoedbemiddelaar / Vastgoedbeheerder / (Projectontwikkelaar) na beroepsstage: BIV erkend bemiddelaar / beheerder (syndicus/rentmeester)
- ✓ Afstudeerrichting landmeten: Landmeter-expert na beëdiging

Domeinspecifieke en leerresultaten

- ✓ De domeinspecifieke leerresultaten werden door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) gevalideerd op 13/02/2012.
- ✓ https://app.akov.be/pls/pakov/f?p=VLAAMSE_KWALIFICATIESTRUCTUUR:OND_ERWIJSKWALIFICATIE::::1030:P1030_OK_DOSSIER_ID:304
- ✓ https://app.akov.be/pls/pakov/f?p=VLAAMSE_KWALIFICATIESTRUCTUUR:OND_ERWIJSKWALIFICATIE::::1030:P1030_OK_DOSSIER_ID:303

Opleidingsspecifieke leerresultaten

- ✓ De opleiding heeft de domeinspecifieke leerresultaten vertaald in opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR). De OLR zijn recent herschikt en ondergebracht in vier inhoudelijke leerresultaatlijnen en één gemeenschappelijke transversale leerresultaatlijn en bijhorende doelstellingen.
- ✓ <https://www.hogent.be/opleidingen/bachelors/vastgoed/>

BIJLAGE 2: samenstelling balansmoment

Het balansmoment vond plaats op dinsdag 5 september 2023 op campus Schoonmeersen.

Delegatie van de opleiding

- Mieke Paelinck: departementshoofd departement Omgeving
- Bart D'Herde: opleidingshoofd Vastgoed
- Kurt Herregodts: coördinator van de curriculumcommissie vastgoed
- Nele Vanhoutte: coördinator van de curriculumcommissie landmeten, teamcoördinator landmeten
- Mathias Dierckens: teamcoördinator team bemiddelen en beheer, coördinator uitstroomprofielen, coördinator navormingen/postgraduaten
- Cornelis Stal: coördinator internationalisering, docent team landmeten
- Muriel De Wolf: voormalig stafmedewerker Onderwijsontwikkeling, lector team deskundige

Delegatie van het management

- Koen Goethals: algemeen directeur
- Robin Stevens: directeur Onderwijsaangelegenheden
- Marc D'havé: diensthoofd Kwaliteitsborging

Verslaggevers

- Andreas Smets: beleidsadviseur kwaliteitszorg VLUHR
- Veerle Heynssens: stafmedewerker Kwaliteitsborging